

ОБЩИНА КУКЛЕН

гр.Куклен 4101, област Пловдив, ул."Ал.Стамболийски" № 43; тел.: 03115/21-20; факс: 03115/21-65; e-mail: mail@kuklen.org; www.kuklen.org

Утвърдил:

ХРИСТО БОЖИНОВ

Заместник - кмет на Община Куклен

Заместващ Кмета на основание заповед № 240/30.04.2026 г.

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА КУКЛЕН

2026 ГОДИНА

Годишна програма за развитие на читалищната дейност в Община Куклен за 2026г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност в община Куклен за 2026 г. се приема в изпълнение на чл.26а, ал.2 от Закона за народните читалища (ЗНЧ), чл.18, ал.1 и ал.2 от Закона за закрила и развитие на културата.

Програмата е разработена въз основа на постъпили предложения от народните читалища на територията на община Куклен за планираните дейности през 2026 г.

Българските читалища са своеобразни национални, социални, културни, образователни и информационни институции, припознати от българското общество, като устойчиви културни организации, които имат специфична мисия – да съхраняват и развиват традиционните ценности на нацията. През целия период от своето съществуване читалищата винаги са били ключови фактори за ограмотяването, образоваността и информираността на местните общности, имащи съществена роля за утвърждаване и развитие на ценностите на гражданското общество.

Народните читалища са традиционно самоуправляващи се сдружения, които изпълняват и държавни културно – просветни задачи. Съгласно ЗНЧ те са юридически лица с нестопанска цел. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Дейността на читалищата е обезпечена със субсидия от държавния и общинския бюджети, собствени средства – членски внос, наеми от движимо и недвижимо имущество, дарения и др. Средствата за читалищата се регулират и разпределят между тях от комисия, определена със заповед на кмета и по механизъм, регламентиран от Министерството на културата, като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл.23, ал.1 от ЗНЧ.

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Куклен за 2026 г., цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване читалищата, като важни обществени институции, които съхраняват културната идентичност на общината, региона и страната. Също така е и в унисон с Плана за интегрирано развитие на община Куклен за периода 2021-2027 г., където Стратегическа цел 3, Приоритет 6 са насочени и към културната сфера със следните мерки:

- Инвестиции в култура, туризъм, образование и социални дейности за развитие на общината;
- Ограничаване на негативното влияние върху биологичното разнообразие в община Куклен;
- Консервация, реставрация и популяризиране на материалното културно – историческо наследство;
- Запазване и популяризиране на нематериалното културно наследство, разнообразяване на културния календар на общината;

Подпомагане на дейността на народните читалища, подобряването състоянието на сградите на читалищата и като цяло инвестициите в културата, ще допринесат за изпълнение на заложените в ПИРО 2021 – 2027 цели, за утвърждаване на ролята на читалищата и за запазване на културното ни наследство.

На територията на община Куклен, развиват дейност следните читалища:

№	НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ	НАСЕЛНО МЯСТО
1.	„Никола Вапцаров – 1909“	Куклен
2.	„Пробуда – 1923“	Яврово
3.	„Иван Вазов – 1901“	Добралък

4.	„Отец Паисий – 1928“	Руен
5.	„Искра – 1904“	Гълъбово

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Основната цел на програмата е да планира, координира и подпомага развитието на читалищната дейност през 2026 г., като утвърди народните читалища в община Куклен като съвременни културно – просветни центрове с активни обществени, образователни и социални функции.

1. Стимулиране на читалищните дейности за издирване, възстановяване, съхраняване и популяризиране на българските културни традиции и наследство.
2. Поддържане, обогатяване и модернизиране на материално – техническата база на всички читалища от Община Куклен.
3. Представяне на нови привлекателни форми за опознаване на миналото, традициите и културните постижения.
4. Насърчаване съвместната работа на народните читалища с Община Куклен, Министерството на културата, Съюз на народните читалища, Образователни и културни институции, представители на бизнеса и НПО за изграждане и планиране на повече съвместни инициативи и партньорства при реализиране на дейности, програми и проекти на различни нива.
5. Насърчаване формите за привличане на деца и ученици в дейността на читалищата, с цел спомагане изграждането на ценностна система в децата и младежите.
6. Засилване на социалната значимост на народните читалища, работата им в ползва на общностите /в т.ч. групи в уязвимо положение/. Формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, културна и социална интеграция, включително и на хора в риск, неравносложно положение, етнически общности и др.
7. Установяване на трайни и ползотворни контакти с народни читалища и самодейни колективи от други населени места на територията на страната, установяване на международни контакти, с цел популяризиране на наследеното нематериално културно наследство.
8. Развитие и поддържане на читалищната материално – техническа база;
 - Чрез собствени приходи;
 - Чрез кандидатстване и реализиране на проекти;
 - Чрез средства от Общината;
 - Чрез дарения, организиране на кампании сред местната общност за поддържане и реновиране на материално – техническата база;

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

1. Библиотечна дейност и работа по проекти

Библиотечната дейност е една от основните функции на читалището. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват библиотечни и други информационни носители, чрез които се предоставят общодостъпни услуги за населението. Читалищата осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят и за привличане на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения. В рамките на тези дейности, с помощта на различни методи и форми на работа (уреждане на кътове с литература, срещи с ученици, литературни четения, честване на значими годишнини на български и международни

автори, отбелязване на Ден на библиотекаря и др.), се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд.

Основните задачи и усилия са насочени към:

- Превръщането на библиотеките в информационно-образователни центрове за хората от различни възрасти;
- Попълване и обогатяване на библиотечните фондове с нови и интересни заглавия от различни области на знанието;
- Утвърждаване на библиотеките като обществени, информационни и културни центрове, осигуряващи равен достъп за всички до многообразието на знания, идеи и мнения;
- Осигуряване на интернет достъп за образователни, социални и научни цели;
- Организиране на летни занимания за децата през ваканцията – тихи игри, шах и табла, работилници от различен характер, рисуване и четене на приказки и други подобни обогатяващи дейности.

Народните читалища в община Куклен продължиха да обновяват библиотечния си фонд, и през 2025 г., кандидатствайки по проекти. Одобрените проекти по Програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност“ 2025 г. на Министерство на културата, са на народните читалища в гр. Куклен и с. Яврово.

За да продължи да се развива културният живот в общината, е необходимо координирано сътрудничество с културните институти и използване възможността за кандидатстване по финансиращи програми с проекти за различни дейности и инициативи. С тяхна помощ читалищата ще допринесат за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своята цел, чрез осигуряване на алтернативно финансиране и освен културно-просветна дейност да утвърждава и социалната си значимост в малките населени места на общината.

2. Развитие на любителското художествено творчество и културно – просветна дейност

Любителското художествено творчество в Община Куклен продължава да се развива традиционно в няколко направления:

- Фолклорно певческо изкуство
- Танцово изкуство
- Издирване, съхраняване и автентичното пресъздаване на обреди, ритуали и обичаи, типични за региона.

В изграждането на художествената продукция и нейното осъществяване участват много любители на различните видове изкуства – деца, младежи и възрастни, които според своите предпочитания осмислят свободното си време и същевременно създават културен продукт, който се представя в общински, регионални, национални и международни събития. През 2025 г. самодейни общински колективи /танцови и певчески групи/ участваха на много фестивали на регионално и национално ниво. Художествените изяви на сцената са важна част при формирането на културното пространство в обществото, а също така се презентира местното културно наследство и съхранените обичаи.

Основните дейности за развитие на художествената самодейност и народното творчество в читалищата от община Куклен са насочени към:

- Запазване и популяризиране на местните културни традиции и обичаи и представянето им на общински, регионални и национални прегледи на художествената самодейност, събори и фестивали;
- Издирване и записване на нови автентични песни, обичаи и легенди от региона;
- Привличане на младите хора в художествената самодейност и включване в иновативни форми и дейности;

- Поддържане и съхранение на културно-историческите паметници;
- Поддържане на тесни връзки с Българска православна църква чрез съвместно отбелязване на църковните празници от православния календар;
- Поддържане на връзки с близките детски градини, училища и пенсионерски клубове и съвместно организиране на мероприятия по различни поводи;
- Утвърждаване на общочовешки ценности чрез отбелязване на национални, европейски и международни дни и празници;
- Утвърждаване на отношение на толерантност и уважение към етническите малцинства чрез популяризиране на техните празници;
- Развитие на доброволчеството.

Важно място в културния живот заемат утвърдените културни традиции и провокираните от тях културни продукти и идеи. За привличане на все повече и млади хора към читалищната дейност се търсят нови формати на работа, разнообразяване на проявите от местен характер, умело съчетаване на традиции и иновации. Ежегодните културни прояви и традиционни празници спомагат за изява на постоянно действащите групи и индивидуални изпълнители, за приемствеността между поколенията и обмяна на добри практики, тъй като те са предназначени за всяка възрастова група и се проявяват във всички сфери на изкуството. Читалищата ежегодно организират изяви по различни поводи, чествания, годишнини от местен и национален характер. За реализирането на инициативите се търси подкрепата на детски градини, училищните ръководства и местни организации, с които се работи на добро ниво.

3. Дейности по програмата за 2026 г.

№	Дейности	Срок	Отговорник	Източник на финансиране
I. Библиотечна дейност				
1.	Уреждане и поддържане на обществените библиотеки	постоянен	читалищата	собствени средства
2.	Обогатяване на библиотечния фонд съгласно приетия Стандарт за библиотечно-информационно обслужване	постоянен	читалищата	собствени средства, участие в проекти
3.	Мероприятия за повишаване на читателския интерес – представяне на нови книги, срещи-разговори, литературни четения, изложбени кътове с книги и др.	постоянен	читалищата	собствени средства
4.	Предоставяне на компютърни и интернет услуги за населението	постоянен	читалищата	собствени средства
5.	Проучване, издирване и съхраняване на културно-историческото наследство на родния край	постоянен	читалищата	собствени средства, кандидатстване по проекти
II. Художествена самодейност				
1.	Развиване и подпомагане дейността на съществуващите самодейни групи, клубове и кръжоци	постоянен	читалищата	собствени средства, кандидатстване по проекти
2.	Разкриване на нови форми на любителско творчество.	постоянен	читалищата	собствени средства
3.	Участия във фестивали, конкурси, събори	постоянен	читалищата	собствени

ОБЩИНА КУКЛЕН

гр.Куклен 4101, област Пловдив, ул."Ал.Стамболийски" № 43; тел.: 03115/21-20; факс: 03115/21-65; e-mail: mail@kuklen.org; www.kuklen.org

	на общинско, регионално, национално ниво, международно ниво			средства, Община Куклен, Спонсори
4.	Издирване, съхраняване и популяризиране на местните обичаи и традиции от българския фолклор	постоянен	читалищата	собствени средства, кандидатстване по проекти Община Куклен Спонсори
5.	Запознаване на подрастващото поколение с местните традиции и празнично-обредния календар	постоянен	читалищата	собствени средства Община Куклен
6.	Организиране и провеждане на празниците по места съгласно Културния календар на Община Куклен	постоянен	читалищата	собствени средства, Община Куклен Спонсори
III. Повишаване на квалификацията на персонала				
1.	Участия в обучения и срещи, организирани от външни организации	постоянен	външни организации	собствени средства Кандидатстване по проекти
2.	Участия в обучения по програма „Глоб@лни библиотеки - България”	по програма	Читалищата, включени в програма „Глоб@лни библиотеки – България”	Министерство на културата
3.	Проучване на добри практики от водещи културни организации и възможности за тяхното прилагане	постоянен	читалищата	собствени средства
4.	Повишаване квалификацията на служителите в читалищата	постоянен	читалища	собствени средства, Спонсори Кандидатстване по проекти
IV. Културни и образователни мероприятия				
1.	Организиране и провеждане на мероприятия, свързани с общински, регионални и национални празници	постоянен	читалищата	собствени средства
2.	Включване в инициативи, организирани от Община Куклен	постоянен	Община Куклен	Община Куклен собствени средства
3.	Провеждане на образователни инициативи с местното население и младите хора	постоянен	читалищата	собствени средства
4.	Чествания на бележити дати и годишнини на читалищата	Съгласно календара за културните събития и изяви	читалищата	собствени средства Община Куклен
5.	Организиране на мероприятия за интеграция на хора в неравностойно	постоянен	читалищата	собствени средства

	положение, малцинствени групи и др.			Кандидатстване по проекти, НПО
V. Поддръжка, ремонт и модернизиране на МТБ				
1.	Ремонтни дейности при възможност за кандидатстване по проекти	постоянен	читалищата	собствени средства, спечелени проекти
VI. Разработване и реализиране на проекти				
1.	Участие в проекти на Министерството на културата	постоянен	читалищата	собствени средства
2.	Разработване на проекти и кандидатстване по програми	постоянен	читалищата	собствени средства
VII. Партньорства и популяризиране на дейността				
1.	Създаване на партньорства с други културни организации, клубове, училища и детски градини, НПО, медиите, бизнеса и др.	постоянен	читалищата	съвместно финансиране
2.	Популяризиране на образователни и културни прояви в местните медии	постоянен	читалищата	собствени средства
3.	Взаимодействие с Българска православна църква – отбелязване на църковни празници	съгласно църковния календар	читалищата църковни настоятелства	съвместно финансиране
VIII. Други дейности				
1.	Популяризиране, поддържане и съхранение на културно-историческите паметници и защитените зони	постоянен	читалищата	собствени средства
2.	Подпомагане на развитието на културния туризъм	постоянен	читалищата	собствени средства

IV. ФИНАНСИРАНЕ

Обезпечаването на дейностите през 2026 г. ще се осъществява чрез финансиране от:

- Държавна субсидия, разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ от Комисия за разпределяне на субсидията за читалищата на територията на община Куклен за организиране и провеждане на читалищната им дейност, в която участват представители на всички читалища. Утвърдената субсидия за 2026 г. ще бъде договорена в индивидуално сключен договор между Кмета на Община Куклен и читалището, съгласно чл. 26а, ал. 1,2 и 3 от ЗНЧ.
- Общинско финансиране за участие в общински, регионални, национални и международни фестивали и за годишнини на читалищата;
- Кандидатстване по проекти към Министерството на културата, европейски и други фондове и програми;
- Други източници (наеми на помещения, други наеми, членски внос, дарения и др.).

V. ПАРТНЬОРИ

Читалищата осъществяват своята дейност в пряко сътрудничество помежду си, със съдействието на Община Куклен и на кметствата в населените места, Библиотека „Иван Вазов” и исторически музеи, ЦСРИ, образователни и културни институции, неправителствени

организации, сдружения в областта на културата и образованието, медии, спортни и пенсионерски клубове и др.

VI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

Изпълнението на Програмата дава възможност за реализация на набелязаните цели, задачи и основни дейности, поставени при реализиране на културната политика на община Куклен. Успешното им изпълнение ще благоприятства за опазването и съхранението на културно-историческото наследство във време на глобализация. Програмата ще има съществен принос за постигане на интегриран подход за развитие на образованието и културата и превръщането на народните читалища не само в духовни, но и в съвременни информационни центрове като привлекателно и притегателно място за хората.

Цялостната културна картина е описана в Календара за културните събития и изяви за 2026г. в Община Куклен – международни, национални, регионални, районни и общински, организирани от народните читалища, който е неразделна част от Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Куклен за 2026г.

Забележка:

Годишната програма за развитие на читалищната дейност е разработена на база на внесените предложения за дейността на председателите на народните читалища от Община Куклен до Кмета на Общината за 2026г.

Програмата е отворена за допълнение. Тя е визирила най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища.

Съгласувал:

ХРИСТО БОЖИНОВ

Заместник - кмет на Община Куклен

Изготвил:

МАЯ ТРИФОНОВА

Старши специалист в Отдел „ПП, ООС, СП И ХД”